Motion

1984/85: 1200

Arne Fransson

Skatteavdrag vid arbete på annan ort än hemorten

Den som arbetar utanför den vanliga verksamhetsorten eller har sitt arbete på annan ort än bostadsorten kan få avdrag för att resa hem och besöka familjen. Avdraget medges normalt endast med kostnaden för billigaste färdsätt, tåg andra klass, buss eller motsvarande. Någon hänsyn till eventuell tidsvinst vid användning av annat färdmedel än det billigaste tas inte.

Avdragsrätten är också beroende av avståndet mellan förrättningsstället och hemmet. Vid ett avstånd om högst 20 mil medges avdrag för en resa var sjunde dag. Om avståndet är över 20 men högst 50 mil medges avdrag för en resa var fjortonde dag och om avståndet är över 50 mil medges avdrag för en resa var fjärde vecka. För dem som bor i Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens eller Norrbottens län gäller gränsen 100 mil i stället för 50 mil. I de fall då allmänt kommunikationsmedel saknas kan man i stället få avdrag för resa med egen bil med det belopp som gäller för resor till och från arbetet.

När det gäller avdraget för den ökning i levnadskostnaden som kan uppstå genom att man har sitt arbete på annan ort än bostadsorten är reglerna än mer oförmånliga. Dessa kostnader kan nämligen normalt inte dras av. Avdrag kan endast erhållas om anställningen är avsedd att vara endast en kortare tid (i regel högst två år) eller om man av annan anledning inte kan bosätta sig på den ort, där man arbetar. Man kan även få avdrag för den ökning i levnadskostnaden, som uppkommer med anledning av dubbel bosättning, om det med hänsyn till bostadsbrist, andre makens förvärvsverksamhet eller liknande omständighet inte är möjligt för familjen att flytta till den egna tjänstgöringsorten.

Enligt vår uppfattning är inte dessa regler tillfredsställande. För att kunna uppnå högt uppställda mål om full sysselsättning, låg inflation, yrkesmässig rörlighet och samtidigt möjliggöra för människor att kunna bo kvar i sin hembygd är det nödvändigt med en översyn av gällande avdragsregler när en person arbetar på annan ort än hemorten. Skattereglerna korresponderar inte med de strävanden som finns hos arbetsmarknadsmyndigheterna att på olika sätt underlätta för den arbetssökande att finna ett lämpligt arbete. Medan man på arbetsförmedlingen t. o. m. i en del fall kan kräva att en arbetssökande skall ta anvisat arbete på annan ort kommer skattemyndigheterna efter och kräver att man skall flytta till arbetsorten. Någon mer uttalad hänsyn till bostadsförhållanden och liknande tas inte, exempelvis svårigheterna och de skattemässiga konsekvenserna av att sälja ett egnahem eller en bostadsrätt.

Enligt vår uppfattning måste såväl arbetsmarknadsåtgärder som skatteregler samverka för att åstadkomma full sysselsättning utan framtvingande av flyttning. Det är därför nödvändigt med en översyn av de nuvarande skattereglerna. För hemresorna bör gälla att avdrag medges med annat färdmedel än det billigaste om man uppfyller samma tidsvinstkrav som vid resor till och från arbetet, dvs. minst två timmar per gång. När det gäller antalet hemresor bör oavsett avstånd avdrag för en resa var sjunde dag medges.

Även beträffande avdraget för ökning av levnadskostnaderna vid dubbel bosättning bör en generösare bedömning komma till stånd. Avdrag bör exempelvis medges i alla de fall då andra maken förvärvsarbetar, i de fall då bostad innehas med äganderätt eller bostadsrätt eller om det föreligger bostadsbrist på arbetsorten, i de fall då barnen går i skolan. Rätten till avdrag bör inte vara tidsbegränsad.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att hos regeringen begära förslag om generösare avdragsregler vid arbete på annan ort än bostadsorten avseende

1. avdragsbeloppet för kostnad för hemresor till familjen,
2. antalet resor för vilka avdrag medges,
3. förutsättningar för avdrag för ökning i levnadskostnaderna vid dubbel bosättning.

Stockholm den 23 januari 1985

ARNE FRANSSON (c)